

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου 1988, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.

Έλκης Μπαλτάς

Συμβούλιο Ειδικού Ταμείου Οργανώσεως Συναυλιών

Ζωή Σαμαρά

Παναγιώτης Μπακατσής

Γιάννης Μάντακας

Κώστας Πατσάλιδης

Κώστας Χατζηκωνσταντίνου

Καλλιτεχνική Επιτροπή

Κώστας Νικήτας

Παύλος Καϊμάκης

Γεώργιος Γράλιστας

Μίκης Μιχαηλίδης

Κώστας Γριμάλδης

Καλλιτεχνική Επιμέλεια Προγράμματος

Άσπα Μαλτσιδου

Για φωτογράφιση, μαγνητοσκόπηση ή ηχογράφιση των συναυλιών απαιτείται άδεια από τη Διεύθυνση της Κ.Ο.Θ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

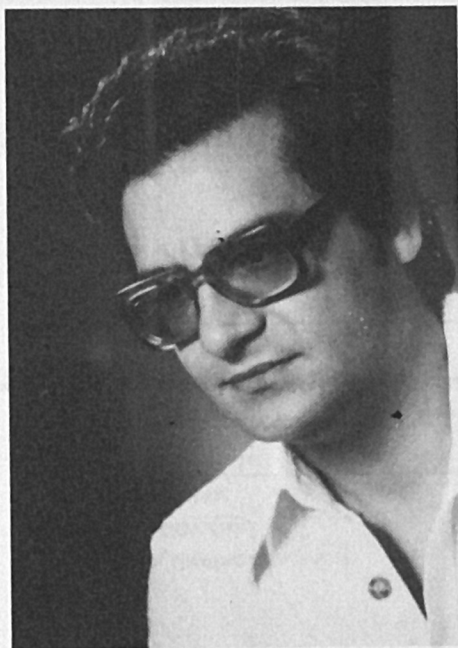
ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΛΟΡΑ ΤΖΕΝΟΒΑ

ΟΛΓΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο της πόλης του βιολί με τον Στ. Παπαναστασίου και ανώτερα θεωρητικά με το Σόλωνα Μιχαηλίδη. Για ένα διάστημα ήταν μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και συνεργάτης του Μουσικού Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το 1970 και 1971 με υποτροφία της οργάνωσης «Μουσικά Νιάτα» πήρε μέρος σαν βιολιστής στην «παγκόσμια ορχήστρα νέων» (στον Καναδά και το Βέλγιο).

Το 1974 πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και με υποτροφία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών συνέχισε τις σπουδές του στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Δυτικού Βερολίνου. Το Μάρτιο του 1978 το δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας από τον καθηγητή Hans Martin Rabenstein.

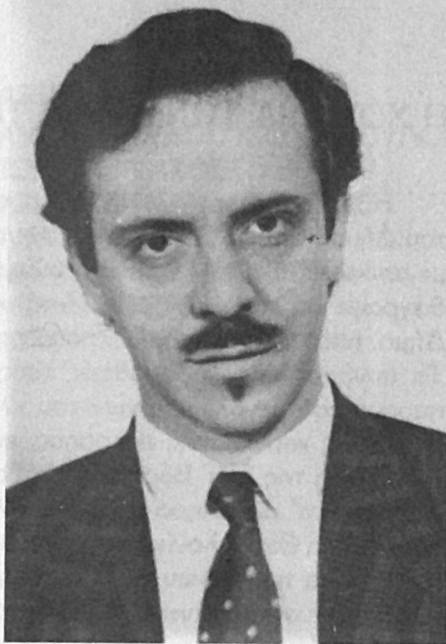
Έχει διευθύνει την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Ορχήστρα της Ε.Ρ.Τ., την Όπερα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Λυρική Σκηνή και έχει δώσει πολλές συναυλίες συμφωνικής μουσικής και παραστάσεις όπερας στην Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Πολωνία, Αυστρία, Βέλγιο, Σοβιετική Ένωση και σ' άλλες χώρες. Έχει διευθύνει έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών για ηχογραφήσεις από την ΕΡΤ, τη Βελγική και την Ιταλική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση.

Σαν συνθέτης έχει γράψει έργα συμφωνικής μουσικής, χορωδιακά, μουσικής δωματίου κ.ά.

Ο Άλκης Μπαλτάς είναι από τα ιδρυτικά στελέχη και μέλη σήμερα της οργανωτικής επιτροπής των Διεθνών Μουσικών Ημερών, που διοργανώνει η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Από το 1983 είναι διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο Αντώνης Κοντογεωργίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο (τραγουδι με τη Φ. Νικολαΐδου στο R. Strauss Konservatorium και στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου Διεύθυνση χορωδίας (F. Schieri) και Ορατόριο/Lied (E. Haefliger, E. Werba), καθώς και στην καλοκαιρινή Ακαδημία Mozarteum Ζάλτσμπουργκ και στα τμήματα αριστούχων τραγουδιού της Ζυρίχης. Από την Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου απεφοίτησε με δύο Διπλώματα-Magister, Διεύθυνσης Χορωδίας και Ορατορίου-Lied.

Έχει βραβευτεί με το Β' βραβείο του διεθνούς διαγωνισμού «ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ» στο Ορατόριο και Lied, καθώς και με το βραβείο Σ. Μοντσενίγου της Ακαδημίας Αθηνών.

Κατά καιρούς οργάνωσε και διηύθυνε πολλές χορωδίες.

Το 1977 ήρθε στην Ελλάδα, οργάνωσε τη χορωδία του τρίτου προγράμματος, ίδρυσε το φωνητικό σύνολο ΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ, δίδαξε σε ωδεία και σεμινάρια. Συνεργάστηκε σε 11 δισκογραφικές παραγωγές και πραγματοποίησε πάνω από 600 ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. Μέλος της Ομάδας Εργασίας για τη Χορωδιακή Ανάπτυξη, διευθυντής χορωδιών Δήμου Θεσσαλονίκης μέχρι το 1988, Ωδείου Αθηνών και των Φίλων της Μουσικής, και καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Ωδείου Ν. Σμύρνης.

Σαν σολίστ ή μάεστρος πραγματοποίησε πάνω από 1000 παραστάσεις με όλες τις συμφωνικές ορχήστρες της χώρας, το Εθνικό Θέατρο, το Αμφιθέατρο Σπ. Ευαγγελάτου, τα Φεστιβάλ Αθηνών, Επιδαύρου, Δημητρίων, Ηρακλείου, την Όπερα Θεσσαλονίκης, τις Χορωδίες Via Nova Μονάχου, Enescu Βουκουρεστίου, της Ραδιοφωνίας του Ζάγκρεμπ, τις Ορχήστρες Μπαλόσι, Νέων της ΕΟΚ με τον Λ. Μπερνστάιν, Ραδιοφωνίας του Βελιγραδίου, τη Νέα Συμφωνική της Ισπανίας κ.ά.

Ο Αντώνης Κοντογεωργίου παρουσίασε πολλά ξένα έργα σε πρώτες ελληνικές εκτελέσεις, καθώς και περισσότερα από 800 ελληνικά συχνά σε πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις.

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η Χορωδία των Φίλων της Μουσικής είναι η μέχρι προ διμήνου Χορωδία του Δήμου Θεσσαλονίκης, που είχε οργανωθεί σε Σώμα τον Ιούνιο του 1985 με απόφαση του τότε Δημοτικού Συμβουλίου. Μέχρι το Σεπτέμβριο του 1988 διέγραψε μια λαμπρή πορεία. Μετά την αναγκαστική τους αποχώρηση από το Δήμο, μαέστρος και χορωδία συνέστησαν τη Χορωδία Φίλων της Μουσικής. Τη συνέχιση της προσπάθειάς τους για ποιοτικό χορωδιακό τραγούδι και παρουσίαση μεγάλων έργων του κλασσικού ρεπερτορίου ή άγνωστων της ελληνικής χορωδιακής έκφρασης, ενισχύει ένθερμα και έμπρακτα η Γενική Διεύθυνση της ΕΡΤ Βόρειας Ελλάδας που οργανώνει σειρά συναυλιών της Χορωδίας σ' ολόκληρο το βορειοελλαδικό χώρο. Η πρώτη αυτής της σειράς δόθηκε στη Θεσσαλονίκη και οι επόμενες στη Φλώρινα και Αλεξανδρούπολη. Η Χορωδία των Φίλων της Μουσικής διαθέτει μεγάλο ρεπερτόριο στο οποίο περιλαμβάνονται πάνω από 200 έργα. Επί πλέον το ρεπερτόριό της μεγάλων συμφωνικών έργων αριθμεί 22 συνθέσεις, πολλές από τις οποίες πρωτοπαρουσίασε σαν Δημοτική Χορωδία στο ελληνικό κοινό.

Τη μέρα των Χριστουγέννων η ΕΡΤ 3 οργανώνει συναυλία της Χορωδίας με πλούσιο γιορταστικό πρόγραμμα που θα μεταδοθεί ζωντανή από την τηλεόραση σε εθνικό δίκτυο, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και δυο αναθέσεις σε έλληνες συνθέτες που θα παρουσιαστούν σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση. Εξ άλλου η Χορωδία θα παρουσιάσει το Φεβρουάριο σε πρώτη ελληνική εκτέλεση με την ΚΟΘ τη συμφωνία «Lobgesang» του Mendelssohn.

ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διευθυντής Αντώνης Κοντογεωργίου

SOPRANI

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ ΟΛΓΑ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ΛΙΛΙΑΝ
ΒΕΚΙΟΥ ΧΡΥΣΗ
ΓΚΙΝΑ ΧΙΟΝΑΤΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΦΑΝΗ
ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΘΑΛΕΙΑ
ΤΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΤΖΕΝΟΒΑ ΛΩΡΑ
ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΕΛΛΗ

ALTI

ΓΑΛΑΧΟΥΣΙΔΟΥ ΑΝΘΗ
ΚΙΝΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ
ΛΙΩΝΑ ΕΛΕΝΗ
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΑΝΙΑ
ΣΕΡΕΝΙΔΟΥ ΝΙΚΗ
ΣΥΛΛΑΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΤΡΥΠΙΑΝΗ ΚΙΚΗ
ΦΩΙΚΤΜΑΝ ΕΒΕΛΥΝ

TENORI

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ
ΚΥΡΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ
ΝΑΛΜΠΙΑΝΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΩΤΗΡΟΥΔΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΤΖΗΜΑΣ ΓΩΡΓΟΣ

BASSI

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
ΜΙΣΥΡΛΗΣ ΤΑΣΟΣ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΥΛΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ
ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ ΓΩΡΓΟΣ
ΣΜΕΡΝΟΣ ΓΩΡΓΟΣ
ΧΑΤΖΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

A. VIVALDI:
(1678-1741)

«Lauda Jerusalem», για δύο σοπράνο,
δύο χορωδίες και δύο ορχήστρες εγχόρδων

Σοπράνο Α': ΛΟΡΑ ΤΖΕΝΟΒΑ

Σοπράνο Β': ΟΛΓΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Α' εκτέλεση

J. S. BACH:
(1685-1750)

«Εγεννήθη ημίν παιδίον»

Καντάτα αρ. 142.

Μέτζο-σοπράνο: ΕΛΕΝΗ ΛΙΩΝΑ

Βαρύτονος: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Α' εκτέλεση

Διάλειμμα

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Σ. ΔΗΜΑΣ:
(1915-1987)

«Της Γεννήσεως»,

Χορικό και Φούγκα για ορχήστρα

Α' εκτέλεση

P. HINDEMITH:
(1895-1963)

Χριστουγεννιάτικη μουσική

«Tuttifantchen», σουίτα για μικρή ορχήστρα

Πρελούδιο

Τραγούδι

Ιντερμέτζο

Τραγούδι

Εμβατήριο

Μουσική για θέατρο κούκλων

Χορός των ξύλινων κούκλων

Τραγούδι

Μελόδραμα

Νανούρισμα

Τελευταίο τραγούδι

ANTONIO VIVALDI

«LAUDA JERUSALEM» ΓΙΑ 2 ΣΟΠΡΑΝΟ, 2 ΧΟΡΩΔΙΕΣ ΚΑΙ 2 ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ ΕΓΧΟΡΔΩΝ

Το έργο «Lauda Jerusalem» (Επαίνει, Ιερουσαλήμ) βασίζεται στον 147ο ψαλμό και χρησιμοποιήθηκε πιθανόν σαν μέρος ενός εσπερινού στο ορφανοτροφείο της Παναγίας (ospedale della pietà) τη Βενετίας όπου ο Βιβάλντι ήταν καθηγητής μουσικής και διευθυντής ορχήστρας.

Μαζί με τη μικρή δοξολογία «Gloria Patri» που προστίθεται στο τέλος του ψαλμού έχουμε συνολικά δέκα στίχους τους οποίους ο Βιβάλντι μοιράζει ανάμεσα στην χορωδία και τους δύο σολίστ. Έτσι το έργο έχει την ακόλουθη μορφή:

Χορωδία I και II:

1. *Lauda Jerusalem Dominum. Lauda Deum tuum Sion.*

Επαίνει Ιερουσαλήμ τον Κύριον. Αίνει τον Θεόν σου Σιών.

σοπράνο I:

2. *Quoniam confortavit seras portarum tuarum et benedixit filiis tuis in te.*

Ότι ενίσχυσε τους μοχλούς των πυλών σου, ευλόγησε τους υιούς σου εν σοί.

σοπράνο II:

3. *Qui posuit fines tuos pacem et adipe frumenti satiat te.*

Ο τίθει τα όριά σου ειρήνην και στέαρ πυρού εμπιπλών σε.

χορωδία I και II:

4. *Qui emittit eloquium suum terrae velociter currit sermo eius.*

Ο αποστέλλων το λόγιον αυτού τη γη έως τάχους δραμεύται ο λόγος αυτού.

σοπράνο I:

5. *Qui dat nivem sicut lanam, nebulam sicut cinerem spargit.*

Διδόντος χιόνα ωσεί έριον ομίχλην ωσεί σποδόν πάσσοντος.

σοπράνο II:

6. *Mittit crystallum suum sicut bucellas, ante faciem frigoris eius quis sustinebit?*

Βάλλοντος κρύσταλλον αυτού ωσεί ψωμούς, κατά πρόσωπον ψύχους αυτού τίς υποστήσεται;

χορωδία I και II:

7. *Emittet verbum suum, et liquefaciet ea, flabit spiritus eius, et fluent aquae.*

Εξαποστελεί τον λόγον αυτού και τήξει αυτά, πνεύσει το πνεύμα αυτού και ρυήσεται ύδατα.

σοπράνο I και II:

8. *Qui annuntiat verbum suum Jacob, justitiam et judicia sua Israel.*

Ο απαγγέλων τον λόγον αυτού τω Ιακώβ, δικαιώματα και κρίματα αυτού τω Ισραήλ.

σοπράνο I και II:

9. *Non fecit taliter omni nationi, et judicia sua non manifestavit eis.*

Ουκ εποίησεν ούτως παντί έθνει και τα κρίματα αυτού ουκ εδήλωσεν αυτοίς.

χορωδία I και II:

10. *Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto! Sicut erat in principio et nunc et semper et in Saecula Saeculorum, amen.*

Δόξα Πατρί και Υιώ και αγίω Πνεύματι! Καθώς ήτο εν αρχή και νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν.

Χαρακτηριστικό του έργου αυτού του Βιβάλντι είναι ο χωρισμός σε δύο κόρα, ο οποίος μάλιστα είναι και διπλός: δηλαδή δεν έχουμε μόνο αντιπαράθεση μιας χορωδίας μαζί με την ορχήστρα της σε μίαν άλλη, αλλά αντιπαράθεση και των σολίστ απέναντι σε όλο αυτό το σύνολο.

Τα χορωδιακά επεισόδια αρχίζουν πάντα μ' ένα απλό συγχορδιακό θέμα σε μι-ελάσσονα ή σολ-μείζονα με αλλεπάλληλες ανταποκρίσεις μεταξύ των δυό ομάδων όπου εκφράζεται ο εορταστικός χαρακτήρας του έργου. Στους στίχους 2, 3, 5 και 6 οι σολίστ ακολουθούν ξεχωριστές μελωδίες καθώς και δεξιοτεχνικά περάσματα ενώ στους στίχους 8 και 9 ανταλλάσσουν μεταξύ τους τις ίδιες μελωδίες, με αποτέλεσμα ένα είδος ηχούς σε μερικά σημεία.

Έτσι ο Βιβάλντι συνδέει στο έργο του *Lauda Jerusalem* το στυλ των πολυχορωδιακών μοτέτων —των οποίων το αποκορύφωμα το βρίσκουμε στο έργο του *Andrea* και *Giovanni Gabrieli* για την εκκλησία του Αγίου Μάρκου της Βενετίας— με το στυλ του κοντσέρτου της εποχής του μπαρόκ, στο οποίο ο ίδιος είχε μία σημαντική προσφορά.

Evelin Voigtmann

«ΠΑΙΔΙΟΝ ΕΓΕΝΝΗΘΗ ΗΜΙΝ», ΚΑΝΤΑΤΑ ΑΡ. 142

Η απόδοση της καντάτας 142 στον J. S. Bach αμφισβητείται σοβαρά κυρίως από τους μουσικολόγους Arnold Schering και Alfred Dürr¹. Το κείμενο, που έχει σχέση με την πρώτη μέρα των Χριστουγέννων, βασίζεται σε ποίηση του Erdmann Neumeister στα μέρη 3, 5, 6, 7, σε χωρία της Βίβλου στα μέρη της χορωδίας και σ' ένα τραγούδι του Caspar Füger στο τελικό Choral. Έτσι έχουμε ένα συνδυασμό του ιταλικού τύπου της καντάτας με την παλαιότερη γερμανική εκκλησιαστική καντάτα.

Μετά τη σύντομη εισαγωγή της ορχήστρας σε μορφή ενός «concerto», ακολουθεί το πρώτο χορωδιακό μέρος, του οποίου το κείμενο είναι από τον Ησαΐα (9,6). Ξεχωρίζουν δύο θέματα, από τα οποία το πρώτο «uns ist ein Kind geboren» (παιδίον εγεννήθη ημίν) στον τενόρο, ακούγεται σε διάφορα σημεία σε άλλες φωνές σαν ίχνος ενός cantus firmus, ενώ το δεύτερο που πρωτοεμφανίζεται στις άλλες συνεχίζεται σαν φούγκα στις υπόλοιπες φωνές. Με το ίδιο θέμα παίζει και η ορχήστρα στα ενδιάμεσα επεισόδια.

Στην άρια τουμπάσου εναλλάσσονται οι μελωδικές φράσεις μεταξύ του σολίστ και των βιολιών, Ένας μεγάλος αίνος για το όνομα του Κυρίου εκφράζεται με τις κολορατούρες και αργότερα με την ομόφωνη δομή, η οποία τονίζει έντονα το κείμενο.

Οι άριες του τενόρου και της άλτο τις οποίες χωρίζει ένα ρετσιτατίβο διαφέρουν ως προς το κείμενο, τα όργανα (όμπες στον τενόρο και φλάουτα στην άλτο) και την τονικότητα, αλλά έχουν την ίδια μουσική, οπότε αποτελούν μία μεγάλη ενότητα.

Η καντάτα τελειώνει μ' ένα λαμπρό Choral όπου η αντίθεση ανάμεσα στα συνεχή δεκατάεκτα της ορχήστρας και στις συγχωρδιακές φράσεις της χορωδίας, οι οποίες υποστηρίζουν το κείμενο σαν στήλες, δίνει μεγάλη έμφαση στα λόγια και συγχρόνως κάποια βαρύτητα για το τέλος του έργου.

Evelin Voigtamann

1. Alfred Dürr, Studien über die frühen Kantaten, J. S. Bachs, Wiesbaden 1977, σ. 209 κ.εξ.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ

«ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ» ΧΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΦΟΥΓΚΑ ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Το χορικό και φούγκα για ορχήστρα γράφηκε τον Δεκέμβρη του 1955 στην Πρέβεζα και έχει τίτλο «της Γεννήσεως», γιατί χρησιμοποιεί ως κύριο θέμα την αρχική φράση από το κοντάκιο του όρθρου των Χριστουγέννων «η Παρθένος σήμερον».

Το έργο αποτελείται από δύο μέρη τα οποία συνδέονται *attacca*. Το πρώτο μέρος, *andantino*, διαπλάτνει το θέμα με κυρίως χρωματικά ρέουσες συγχορδίες οι οποίες το φωτίζουν διαφορετικά. Στο δεύτερο μέρος, *allegro vivace*, ο συνθέτης εκθέτει το ίδιο θέμα σαν φούγκα σε κάπως ελεύθερη μορφή και αντιθέτει ένα δεύτερο θέμα το οποίο πρωτακούγεται στις βιόλες. Αυτό το δεύτερο θέμα έχει επίσης χρωματική γραμμή, και ο συγκοπτόμενος ρυθμός του δημιουργεί ωθήσεις, ώσπου σιγά-σιγά σ' όλα τα όργανα συγκεντρώνεται το κύριο θέμα για να καταλήξει σ' ένα μεγάλο τελειωτικό αποκορύφωμα.

Evelin Voigtmann

Ο Σπύρος Δήμας γεννήθηκε το 1915 στην Πρέβεζα, όπου και ασκούσε το επάγγελμα του δικηγόρου. Μουσική σπούδασε στο «Ελληνικό Ωδείο» της Αθήνας με το Μάριο Βάρβογλη, στο «Εθνικό Ωδείο», και με τον Γιάννη Ανδρ. Παπαϊωάννου. Το συνθετικό του έργο είναι πολύ πλούσιο: έχει γράψει έργα για πιάνο, πέντε συμφωνίες, κοντσέρτα, μουσική δωματίου, μουσική μπαλέτου, τραγούδια για φωνή και πιάνο, χορωδιακή μουσική και άλλα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

«TUTTIFÄNTCHEN», ΣΟΥΙΤΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ο Γερμανός συνθέτης Πάουλ Χίντεμιτ (1895-1963) σπούδασε από μικρό παιδί βιολί. Στα 13 του χρόνια άρχισε αυτοδίδακτος τις πρώτες του προσπάθειες στη σύνθεση. Από το 1912 παίρνει μαθήματα σύνθεσης με τον Arnold Mendelssohn (1855-1933) και συνεχίζει με τον Bernhard Sekles (1872-1934), συγχρόνως όμως εμφανίζεται και ως σολίστ. Το 1915 παίρνει τη θέση του κορυφαίου βιολιστή στην Όπερα της Φρανκφούρτης. Αργότερα παίζει βιόλα στο κουαρτέτο Amar, με το οποίο προωθεί κυρίως παλιά και σύγχρονη άγνωστη μουσική. Γράφει μερικές όπερες (η πιο γνωστή «Mathis der Maler»), έργα για ορχήστρα καθώς και για όλους σχεδόν τους δυνατούς συνδυασμούς της μουσικής δωματίου. Διδάσκει επίσης στη Musikhochschule του Βερολίνου, και αρχίζει καριέρα ως διευθυντής ορχήστρας. Μετά την απαγόρευση της εκτέλεσης των έργων του από τους ναζί, φεύγει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου παίρνει μια θέση καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Yale (1940). Μετά τη λήξη του πολέμου επιστρέφει στην Ευρώπη και διδάσκει στο μουσικολογικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης.

Το χαρακτηριστικό του Χίντεμιτ είναι ότι συνδυάζει πάντα τον ερμηνευτή με το συνθέτη. Υποστηρίζει πολύ τη σύγχρονη μουσική, π.χ. τους Schönberg και Webern, χωρίς όμως να υιοθετεί και τη δωδεκαφθογγική τεχνική τους. Ο ίδιος πιστεύει ότι το έργο πρέπει να έχει μια τονικότητα ως αποτέλεσμα και όχι ως προϋπόθεση. Εκτός από τη μεγάλη τέχνη και ευχέρεια στη σύνθεση, το χαρακτηρίζει από τη μια πλευρά μια χιουμοριστική-σατιρική διάθεση και από την άλλη ένας συγκεκριμένος σκοπός σε κάθε έργο. Ασχολείται και με τη μουσική για νέους, καθώς και με τη σχολική μουσική, όπου προπορεύεται του C. Orff, με μία σειρά από εύκολα κομμάτια για έγχορδα και για φωνές.

Η σουίτα για μικρή ορχήστρα είναι μέρος της μουσικής του χριστουγεννιάτικου παραμυθιού «Tuttifäntchen» που γράφτηκε το 1922. Αποτελείται από έντεκα μέρη, στα περισσότερα απ' τα οποία η βασική ιδέα και τα μοτίβα ξεκινούν από λαϊκά ή χριστουγεννιάτικα γερμανικά τραγούδια, όπως στο πρελούδιο το «Kommet, ihr Hirten» ή στο τελικό μέρος το «Herbei, o ihr gläubigen». Οι μελωδίες εμφανίζονται ή στα πνευστά, ή στα βιολιά ή και σε κάποιο συνδυασμό των δύο ομάδων. Στο δεύτερο και στο έβδομο μέρος αναθέτει τη μελωδία και στις βιόλες, που ήταν το αγαπημένο όργανο του συνθέτη, και το οποίο έπαιζε όταν ήταν μέλος του κουαρτέτου Amar (1922-1929). Η γραφή των κομματιών της σουίτας είναι ανάλαφρη, διαφανής και κομψή, και είναι επηρεασμένη από τους χορούς της εποχής 1910-1920, τους οποίους όμως υπερβαίνει με την παρωδία, δημιουργώντας έτσι έναν κωμικό χαρακτήρα εμφανέστατο στο «χορό των ξύλινων κούκλων», όπου γράφει ένα «ragtime» με τη χαρακτηριστική συγκοπή του.

Evelin Voigtmann

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πέμπτη 12 Ιανουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
Σολίστ: ΔΟΜΝΑ ΕΥΝΟΥΧΙΔΟΥ (πιάνο)

Πρόγραμμα: **J. STRAUSS:** Νυχτερίδα, Εισαγωγή
C. FRANCK: Συμφωνικές παραλλαγές για πιάνο και ορχήστρα.
G. BIZET: Συμφωνία αρ. 1, σε ντο μείζονα.

Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ
Σολίστ: ΤΑΚΗΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (κρουστά)

Πρόγραμμα: **Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ:** Αρχαϊκή Σούιτα
P. CRESTON: Κονταέρτινο για μαρίμπα και ορχήστρα, έργο 21.
Α' εκτέλεση
A. DVORAK: Συμφωνία αρ. 7, σε ρε ελάσσονα, έργο 70.

Πέμπτη 26 Ιανουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ
Σολίστ: JULIA CANEVA
CONSTANTIN CANEV (δύο πιάνο)

Πρόγραμμα: **J.S. BACH:** Κονταέρτο για δύο πιάνο και ορχήστρα, σε ντο ελάσσονα.
Α' εκτέλεση.
F. POULENC: Κονταέρτο για δύο πιάνο και ορχήστρα, σε ρε ελάσσονα, Α' εκτέλεση.
M.P. MUSSORGSKY: Εικόνες από μία Έκθεση.

Πέμπτη 2 Φεβρουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ
ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Πρόγραμμα: **F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY:** «Lobgesang», για σόλο φωνές, χορωδία και ορχήστρα, έργο 52, Α' εκτέλεση.

Πέμπτη 9 Φεβρουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ
Σολίστ: GIUSEPPE BRUNO (πιάνο)

Πρόγραμμα: **Χ. ΔΕΛΛΑ:** Ελληνική εισαγωγή.
W.A. MOZART: Κονταέρτο για πιάνο και ορχήστρα, αρ. 25, σε ντο μείζονα, K.V. 503, Α' εκτέλεση.
R. SCHUMANN: Συμφωνία αρ. 2, σε ντο μείζονα, έργο 61.

Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Διευθυντής ορχήστρας: ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
Σολίστ: ΤΑΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (βιολί)
ΦΙΤΑ ΒΑΛΕΝΤΗ (τσέλο)
ΑΡΗΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΗΣ (πιάνο)

Πρόγραμμα: **L.v. BEETHOVEN:** Συμφωνία αρ. 4, σε σι ύφεση μείζονα, έργο 60.
L.v. BEETHOVEN: Κονταέρτο για βιολί, βιολοντσέλο, πιάνο και ορχήστρα, έργο 56, σε ντο μείζονα.

Πέμπτη 23 Φεβρουαρίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

Σολίστ: ANNA ΤΣΙΤΣΑ-ΚΟΥΝΙΟ

ΜΑΙΡΗ ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗ-ΜΑΝΕΣΗ (δύο πιάνο)

Πρόγραμμα: **ΧΡ. ΣΑΜΑΡΑ:** Απολογία II, για μικρή ορχήστρα,
Α' εκτέλεση

W.A. MOZART: Κοντσέρτο για δύο πιάνο και ορχήστρα, σε μι
ύφεση μείζονα, K.V. 365

ΣΥΜΦΩΝΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ από δύο σκώνες.

Πέμπτη 2 Μαρτίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΒΑΛΙΕΡΑΤΟΣ

Σολίστ: DANIEL KIENTZY (σαξόφωνο)

Πρόγραμμα: **FR. SCHUBERT:** Συμφωνία αρ. 3, σε ρε μείζονα

V. d' INDY: Choral Varié, για σαξόφωνο και ορχήστρα, έργο 55,
Α' εκτέλεση.

A. GLAZUNOV: Κοντσέρτο για σαξόφωνο και ορχήστρα εγχόρδων
σε μι ελάσσονα, Α' εκτέλεση.

P.I. TSCHAIKOWSKY: Σουίτα «Καρυοθραύστης», έργο 71α.

Πέμπτη 9 Μαρτίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΒΥΡΩΝ ΦΙΔΕΤΖΗΣ

Σολίστ: ANGEL STANKOV (βιολί)

YOSIF RADIONOV (βιολί)

Πρόγραμμα: **A. ΜΑΚΡΗ:** Παραλλαγές και τραγούδι, Α' εκτέλεση.

B. MARTINU: Κοντσέρτο για δύο βιολιά και ορχήστρα, Α' εκτέλεση.

J. BRAHMS: Συμφωνία αρ. 3, σε φα μείζονα, έργο 90.

Πέμπτη 16 Μαρτίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΗΣ

Σολίστ: JOZA LOKAJICEK (πιάνο)

Πρόγραμμα: **A. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ:** Βυζαντινή Μελωδία.

E. GRIEG: Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, σε λα ελάσσονα,
έργο 16.

F. MENDELSSOHN - BARTHOLDY: Συμφωνία αρ. 4, σε λα μείζονα,
έργο 90, «Ιταλική».

Πέμπτη 23 Μαρτίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Σολίστ: MARC GRAUWELS (φλάουτο)

Πρόγραμμα: **P. UYTBROUCK:** Κοντσέρτο για φλάουτο, Α' εκτέλεση.

W.A. MOZART: Κοντσέρτο σε σολ μείζονα για φλάουτο και ορχή-
στρα.

L.v. BEETHOVEN: Συμφωνία αρ. 6, σε φα μείζονα, έργο 68, «Ποιμενική».

Πέμπτη 30 Μαρτίου 1989, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: FLORAN HOLLARD

Σολίστ: ΜΑΡΙΑ ΞΙΦΙΛΙΔΟΥ (πιάνο)

Πρόγραμμα: **C.M. von WEBER:** «Ελεύθερος Σκοπευτής», Εισαγωγή.

W.A. MOZART: Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, σε ντο ελά-
σσονα, K.V. 491.

F. SCHUBERT: Συμφωνία «Ημιτελής».

Η διεύθυνση της Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα -αν χρειαστεί- να τροποποιήσει το πρόγραμμα.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Μόνιμος Αρχιμουσικός

Κάρολος Τρικολίδης

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Κοντσερτίνο:

Κοσμάς Γαλιλαίας

Κων/νος Πατσαλίδης

Μίκης Μιχαηλίδης

Γαλάτεια Μπαλτά

Φάνης Καπλανίδης

Χριστόδουλος Πετικάκης

Ντάρια Κάτσιου

Στάθα Γκουτζίκι

Μαρία Σουέρεφ

Μαρία Δρούγου

Νεοκλής Νικολαΐδης

Φώτω Θεοφάνους

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Ελευθέριος Αγγελόπουλος

Νικόλαος Αρχοντής

Αλέξανδρος Δοϊτσίνης

Ελένη Μυρίδου

Παρασκευή Μπακατσή

Στέλλα Παπαδοπούλου

Μίμης Τοπτσίδης

Ανθή Τζίμα

Πολυξένη Χαριζοπούλου

ΒΙΟΛΕΣ

Οδυσσέας Κουζώφ

Κυριάκος Πάτρας

Γεώργιος Μαυρομουστάκης

Γεώργιος Καμένος

Νικόδημος Δέλλιος

Ειρήνη Παραλίκι

Γεώργιος Καδόγλου

Στέφανος Διαμαντής

Φελίτσια Ποπίκα

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Εμμανουήλ Καζαμπάκας

Ζώρα Γκίριτς

Ρένος Μπαλτάς

Κατερίνα Δημητρακοπούλου

Γεώργιος Μανώλας

Ανθή Αικατερίνη

Άγγελος Ντοροφτέι

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Γεώργιος Γράλιτσας

Αναστάσιος Μαυρουδής

Λάσκαρης Θεοδωρίδης

Αλέξανδρος Αδαμόπουλος

Αναστάσιος Τοπούζας

Πολύβιος Καρατζίβας

Ελένη Μπουλασίκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Πέτρος Σουσάμογλου

Γεώργιος Κανάτσος

Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Μπάτκο Άνταμ

Μιχαήλ Ντοροφτέι

Νικόλαος Καλπαξίδης

Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κοσμάς Παπαδόπουλος

Πόλλα Σμιθ

Δημήτριος Κισλάς

Χρήστος Γραονίδης

ΦΑΓΚΟΤΑ

Νικόλαος Δαναηλίδης

Άγγελος Πολίτης

Βασίλης Ζαρόγκας

Μαλίνα Ιορδανίδου

Γεώργιος Πολίτης

ΚΟΡΝΑ

Θεόδωρος Ζαρίμπας

Εμμανουήλ Ιορδανίδης

Δημήτριος Αλεξιάδης

Βασίλειος Βραδέλης

Νίκος Δραγομάνοβιτς

Κλεάνθης Ζαρίμπας

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Ευάγγελος Γκεμιτζής

Ιωάννης Σισμανίδης

Σπύρος Παπαδόπουλος

Γεώργιος Αβράμογλου

Δημήτρης Κορατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Ιγνάτιος Μαυρίδης

Δημήτριος Νέτσας

Φώτης Δράκος

Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Γιώργος Τηνιακούδης

ΤΥΜΠΑΝΑ-ΚΡΟΥΣΤΑ

Κων/νος Γρηγοριάδης

Ιωάννης Ιωσηφίδης

Κων/νος Χανής

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Αναστάσιος Βασιλειάδης

ΠΙΑΝΟ

Ελεονώρα Λουκίδου